

Gausdals Tidende

17. årgang

Gausdal Historielag

nr 1-2004

2003

Gausdal Historielag har i år 2003 hatt aktiviteter på flere fronter. Ved siden av Ulsrudprosjekter har vi hatt markvandring, busstur og kåserikvelder.

Kulturinnslaget etter fjorårets årsmøte handla om forfatteren Inge Krokann. Solrun Krokann Berg ga en levende og hjertevarm beretning om sin far fra tidlig barndom fram til hans død. I mai hadde historielaget i samarbeid med Frivillighetssentralen, Stiftelsen Reidevoll og Husflidslaget felles kulturkveld under tema "Bestemors broderi". I juni ble det busstur til Utvandrermuseet på Stange. Museet hadde ei utstilling om gausdalsjenta Randi Pedersdatter Holtsæteren, født 1860, som utvandra til USA i 1889. Vi besøkte også Oak Ridge Church, ei gjenoppført nybyggerkirke fra Minnesota. I kirka fikk vi med oss et flott musikkteater. Det ble ellers mulighet for å innhente råd om kildesøking etter utvandra slekt. I august og september var det markvandring i Follebu. Deltakerne fikk se og høre om Follebu sentrums historie.

I september kunne vi i samarbeid med kommunen og amatørteatret arrangere den første åpne dag i Ulsrud. Anne Kleiven kåserte om Hans Aanrud og Birgit Hjelm-stad snakka om Ulsruds gards- og slekthistorie. Med Kjelfrid Flækken som primus motor framførte Amatørteatret ute på tunet scener fra Sidsel Sidserk. Dette ble gjort med sjarm og innlevelse trass i tiltagende regnvær. Avslutningsvis fikk de fleste 160 frammøtte med seg innendørs omvisning. Ellers har historielaget i samarbeid med Gausdal Folkeakademi hatt forfatterbesøk under tema "Den gamle Garden". Dette var i november.

Gausdal historielag har vært representert ved stand på Svatsumsdågan i august og kommunens aktivitetssdag i september.

Retts sak om Ulsrudtestamentets gyldighet starta med bevisopptak den 8. april. Selve retts saken gikk den 23. og 24. april 2003. Testamentet ble kjent gyldig, og det var ikke innkommet anke ved ankefristens utløp den 15. juni. Flere smågrupper har gjennom året fått sin guiderunde i gardsanlegget, bl.a. med grupper fra Forseth-tunet og Follebu-tunet hvor Anne Kleiven har bidratt med Hans Aanrud-fortellinger.

Mer enn 3000 gjenstander er registrert i løpet av to somre. Sist sommer ble grisehus, smie, eldhus, skåle og galu rydda. Vinduer på sal og loft ble restaurert. Gardsplassen er rydda og redskap samla. Tekstiler er restaurert. Grisehus og smie har fått nytt tak. Gravearbeid er utført for bl.a. å klargjøre for restaurering av stabbur. Sæterlykkja har fått nytt gjerde. Det er rydda langs Ulsruds skogsbilveg og 300 vedsekker er klare for salg. Dugnadsarbeidet er totalt kommet opp i 2000 timer. Mange har bidratt. En stor takk til alt dugnadsfolket.

Organisasjonsform for Ulsrud gardsmuseum

Styret i Gausdal Historielag har hatt en gjennomgang av mulig organisasjonsform for Ulsrud. Med erfaring fra Stiftelsen Reidevoll, kommer Styret til å fremme forslag om stiftelse.

Grunnelementene for denne organisasjonsformen kan oppsummeres slik:

- Stiftelsen er en juridisk enhet og skal ha et representantskap.
- Representantskapet skal velge styre og godkjenne regnskap og budsjett.
- Stiftelsen registreres hos Fylkesmannen og Brønnøysundregisteret og skal ha autorisert revisor.
- Det utarbeides vedtekter som skal omhandle formålet, årsmøtet, valg av representantskap m.m.
- Det holdes stiftelsesmøte som skal godkjenne vedtekter, funksjonstider m.m. Funksjonstider må fastlegges slik at en sikrer kontinuitet i styre/representantskap, og at leder og kasserer ikke er på valg samtidig.

Lov om Stiftelser gir ellers klare retningslinjer.

Styret i Gausdal Historielag vil ta denne saken opp i vårens årsmøte. Hvis årsmøtet går inn for en slik form, blir det i neste omgang invitert til medlemsmøte som da blir stiftelsesmøte.

Gausdal Historielag fyller 75 år i 2004

Som mange har lest i Gausdalsminner 10, kan Gausdal Historielag feire jubileum i år. Samtidig som laget blir 75 år, feirer vi også 25-årsjubileum for den seneste aktive perioden i lagets historie.

De to dalførene hadde hvert sitt lag til å begynne med. Ellers i dalen var det da Dovre, Lesja, Fron og Fåberg som hadde historielag.

Den 10. mai 1929 ble Vestre Gausdal Historielag stifta, med 6 styremedlemmer. Det var Amund Flutuen, Simen Forseth, Albert Ulsrud, Marie Solberg (fra Bratland), Ole Bakkum og Harald Foss. Første styremøte var på Forseth i juli. Det ble vesentlig arbeidet med slektsopptegnelser, framgår det av møteprotokollene. Dessuten var de opptatt av å få gode foredragsholdere på møtene sine. Kontingenten ble satt til 1 krone, og 10 kroner for livsvarig medlemskap.

Så, 8 måneder seinere, den 29. desember 1929, ble bygdehistorielaget i Østre Gausdal stifta. Gutorm Berge, Torgeir Kjos, Erland Austreng, Berte Nordrum og Elise Heggen satt i styret. Leif Midthaug er ofte nevnt som ressursperson for lokallaga i Gausdal. Hans kone

kom fra Hågå, og han var knytta til Statsarkivet på Hamar. Ei viktig oppgave for Østre var å videreføre Kråbølsboka. Livsvarig medlemskap i Østre kosta 20 kroner.

De to laga begynte raskt å ta kontakt med hverandre. Vi har en del korrespondanse mellom Amund Flutuen som formann i Vestre og Gutorm Berge som formann i Østre, med innbydelse til å komme på årsmote i nabodalforet.

Den 29. februar 1936 hadde de to lag felles styremote. Til behandling forelå spørsmål om sammenslutning. De ble skjønt enige. Det nye Gausdal Historielag jobba mye med jubileumsboka for kommunalt sjølstyre, 1837 – 1937. Motene hadde de ofte på Vestre Gausdal Handelsforening, og ”motelyden vart traktert med mat og kaffe”, står det som regel. I disse åra fra sammenslåing fram til krigen, ble det lagt vekt på at formannsvervet skulle veksle mellom Østre og Vestre.

Vestre Gausdal historielag

Mai 1929 Amund Flutuen

Østre Gausdal historielag

Desember 1929 Gutorm Berge

Gausdal historielag

1936 -	Berte Nordrum
1937 -	O.M. Stubberud
1938 -	Håvard Berge
1939 -	Berte Nordrum
1942 -	Simen Forseth
1945 -	Amund Flutuen
--	
1953 -	Haakon Bo
--	
1966 -	O.T. Forseth
--	
1967 -	Ingeborg Kalstad
1968 -	Brita Skre
1970 -	Martin Kirkebo
--	
1979 -	Nils Bjørge
1981 -	Amund Thallaug
1989 -	Kjell Håkon Reistad
1990 -	Marthe Stine Fyksen
1996 -	Ola Eggen
1999 -	Birgit Kraabøl Hjelmstad

TILLITSVALGTE

Leder

Birgit Kraabøl Hjelmstad
2653 Vestre Gausdal

Nestleder

Alf Sanden
2656 Follebu

Kasserer

Morten Kleiven
2652 Svingvoll

Sekretær

Gjertrud Klaape
2657 Svatsum

Styremedlemmer

Gunnar Bruvang
2657 Svatsum
Oddvar Fykken
2651 Østre Gausdal
Sverre Gran
2653 Vestre Gausdal

Leder i boknemnda

Marthe Stine Fykken
2653 Vestre Gausdal

Leder for fotoregistrering

Tor Korsvold
2652 Svingvoll

Leder for slektsgransking

Magne Bårdslie
2653 Vestre Gausdal

Arkivansvarlig

Kjell Håkon Reistad
2651 Østre Gausdal

Prosjektansvarlig videreføring av

Garder og Slekter
Guro Steine
2651 Østre Gausdal

Ta en titt på vår hjemmeside
<http://www.gausdalthistorielag.no>

Årsmøte

Gausdal Historielag har årsmøte i Heimly, Svatsum, søndag 7. mars kl 1930. Saker kan fremmes for årsmøtet av alle medlemmer.

Saker fremmes skriftlig og sendes styrets leder innen mandag 1. mars 2004.

Styret

Medlemsregister

Vi trenger et oppdatert medlemsregister! Ved kontingentinnbetaling via posten, kan vi få problemer med å registrere betalerens navn.

Medlemsmøter

Slektsgranskings- og fotomøter finner sted i våre lokaler i Prestegarden hver første mandag i måneden. I år står vi igjen med 1. mars, 5. april, 3. mai, 7. juni, 4. oktober, 1. november og 6. desember. Velkommen!

Gausdalsminner 10 er i salg!

Gausdøler og andre interesserte kan glede seg over nok et vellykket produkt! Ta kontakt med Marthe Stine Fykken, hvis du har tips til neste utgave!

Levering av materiale til historielagets arkiv.

Vi mottar gjerne materiale for oppbevaring i vårt dertil egnede hvelv. For å sikre forskriftsmessig avlevering og registrering anbefaler vi våre månedlige medlemsmøter eller direkte kontakt med arkivansvarlig, Kjell Håkon Reistad tlf. 90066640.

75-årsjubileum

Gausdal Historielag planlegger jubileumsmarkering i Østre Gausdal Prestegard til høsten.